

El gest i la paraula neix del diàleg amb Pep Divins i el seu darrer treball, que al llarg de vuit anys ha recordat i recopilat les paraules oblidades que formaven part de la seva infantesa i d'una cultura que s'ha extingit. Les paraules, recollides al volum titulat *La cultura del Blat* (Col·lecció Estudis i Textos núm. 5 Arxiu Comarcal del Solsonès i Centre d'Estudis Lacetans), ens acosten a una cosmovisió que Divins defineix amb tres adjectius: rural, oral i local.

La idea de fer una exposició a partir dels Gestos que es troben a la part final del llibre sorgeix en el moment en què la Marta Ricart descobreix com darrere de la sonoritat de les paraules recollides per Divins s'hi amaga tot un univers profund que se sosté amb el Fer. És així com l'artista ha entrat en els moviments

subjacents a cada paraula partint d'una sonoritat que transporta gradients físics i matèrics.

D'aquí neix la necessitat de fer una exposició que acosti les persones a aquests Gestos que revelen aspectes que van més enllà del significat tancat. L'exposició presenta quatre Gestos realitzats en gran format i una sèrie de moviments que els acompanyen i que parlen d'un llenguatge visual oblidat. Els gestos no són imatges ni il·lustracions de quelcom que puguem reconèixer en el marc del nostre univers visual. Són formacions i no formes perquè estan sempre en moviment. I això és així perquè, de la mateixa manera que el Pep parla de l'ampli univers de la cultura oral, aquest també era present en l'àmbit de les arts visuals.

Així com l'escriptura, a poc a poc, va anar arraconant l'oralitat, alhora també va anar imposant un ordre perceptiu visual fins aleshores orientat principalment per la sonoritat. Tot això va passant lentament, perquè al llarg dels anys la linealitat de l'escriptura ha conviscut amb la circularitat del gest. Va ser

amb l'aparició de la impremta que aquest darrer es va oblidar del tot. Finalment podem afirmar que aquest caràcter mòbil, circular i suggerent que ens ha acompanyat durant mil·lennis i que remet a un sentit atemporal i mític, s'ha oblidat. Ara només en coneixem el sentit lògic, concret, lineal i fix.

Vivim immersos en un món ple d'imatges. Unes imatges planes que no tenen profunditat ni moviment. Unes imatges que, influïdes per la publicitat, es consumeixen en un breu espai de temps. Així doncs, resulta molt complicat comprendre aquest doble vessant comunicatiu de les arts.

Si entrem en la paraula des de la seva sonoritat, entrem en un espai tancat com si entréssim en un temple un dia assolellat d'estiu. Venint de l'exterior la nostra vista necessita un temps per adaptar-s'hi, però un cop adaptats a la foscor, podem començar a percebre matisos, formes i tot el que conté aquest espai. És així com entrant en la paraula com qui entra en un temple, anem coneixent qualitats i gradients que ens parlen de condicions físiques: gravetat, pes,

direcció, etc., unes condicions que lentament van descrivint aquelles característiques que la defineixen. Per això aquí, amb el Gest, cada paraula és espai i fa espai.

Tot això correspon a un llenguatge molt antic, un llenguatge on conviuen el pensament mític i el lògic. On el concret i el visible conviu amb la invisibilitat i la permanència, on la lletra, el referent i la forma conviuen amb la natura, el moviment i la formació.

Aquí parlem del gest, la part perduda i oblidada d'un llenguatge universal que no és exclusivament humà. Un llenguatge primigeni que, com diu Marcel Jousse, sorgeix d'exterioritzar la impressió humana d'un cosmos tan material com espiritual. Un moviment expressiu que parla de la vida des de la mateixa vida.

Llobera, desembre de 2023

de dalt a baix ↓↓
premió que aixafa i ofega

galanjar

de dins a fora, del fosc al clar

lapir

vencill

de baix a dalt ↑↑
la verticalitat

llavassi

força que arrosrega
→

gamma cromàtica local elaborada amb macarulla, aigua de ferro, carbonet de sarment de vinya, clofolla de ceba, cloques d'ou, dahlies, vi, terres de Llobera i de Llanera, reciclatge de cable de coure, clara i novell d'ou

Del 12 de gener al 12 de març
Pati Gòtic. Consell Comarcal del Solsonès

Una creació de Marta Ricart
amb Pep Divins

Aportacions sonores i matèriques de
Montserrat Isanta i Sara Reig

Una producció de:

MUSEU DE
SOLSONA
DIOCESA I COMARCAL

Amb el patrocini de:

Ajuntament de Solsona

Amb la col.laboració de:

Agraïments: Anisol, Teresa Besora, Josep Barcons, el Boixet,
Lau, Guiu i Carles